Anul II Nr. 18

4 pagini 3 Lei

DUMINICA 23 FEBRUARIE 1941

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA BUCUREȘTI
Str. Popa Petre, 42 Etaj III
Telefon 2.33.55

ÎNVIEREA

DIRECTOR
TOMA VLĂDESCU

ABONAMENTE
Pentru particulari 200 lei pe an.
Pentru autorități 1000 lei pe an.

SAPTAMÂNAL DE POLITICA ȘI CULTURA ROMÂNEASCA

autorizat la Tribunalul Ilfov Registrul periodicelor sub Nr. 10.940

REVOLUTIA ROMANEASCA

CE A FOST — CE VA FI!

de TOMA VLĂDESCU

PROF. A. C. CUZA

Nici odată poate mai mult decât astăzi spiritul public nu s'a arătat mai viu, mai curios, mai activ, încercând să descifrese prin atâta confuzie toate posibilitățile zilei și să întrevadă chiar mai depărtatele orizonturi în care va fi să trăim.

Sunt astfel o mie de întrebări care revin, sunt poate altele, atâtea, care pentru prima oară apar... Și să recunoaștem că cetățeanul nostru are dreptuturi să fie puțin uluit! Câte sa-luturi a trebuit să înveți... Câte uniforme? Câte formule? Câți sfinți și-a schimbat la icoane! Omul care până deunăzi, până mai ieri, până ieri chiar, te obliga la o neconditionată supunere, a doua zi putea să nu mai fie decât simplu delicvent căutat de organele siguranței și arătat concetățenilor lui ca un răufăcător al Statului sau ca un uzurpator de putere. Gimnastica asta cu nervii noștri al tuturor, s'a făcut de mai multe ori până azi... Nimeni nu e de vina! Desigur... Sunt vremurile în care trăim! Vremuri, pe tot pământul, revoluționare — și atunci firește că liniștea nu ar fi compatibilă cu acest cutremur universal. Probabil, cauze foarte adânci, atacă de mult timp așezările noastre, până astăzi când am văzut izbucnind vulcanul — a cărui erupție nu știm nici cât va mai dura, nici până unde va ajunge să-și împartă dezastrele.

In indiferența aproape ostilă a unei țări care nu izbutea să priceapă prea mult... In această lucrare inițială însă, fără îndoială că A. C. Cuza nu va fi fost numai atât. Dar exemplul vieții lui mai întâi, această surâzătoare părăsire absolută de toate mediocrele bunuri sub care viața ne învinge și ne desfigurează, acest „TU VE! LUPTA NEPASATOR DE TINE" pe care A. C. Cuza l-a strigat cel dintâi, — iată grăuntele care a rodit, fermentul marelui incept, „mustul care fierbe" cum a numit Goga această imensă risipire de suflet a unei splendide generații. Dar dacă A. C. Cuza a început, rămânând până azi să continue, Goga a exaltat elanul acesta — scrisul lui nu e decât un lung fior, care nu se mai pierde! — iar Corneliu Codreanu, transfigurat de o învățătură pe care pretutindeni o recunoaște, n'a mai avut liniște, n'a mai avut odihnă și a murit ca să lucreze până la sfârșit, cu jertfa lui chiar, această mare inițiere care poate nu era decât implinirea unui Destin.

Implina! Cu acești morți cari s'au zidit la temelie, dar și cu atâtea sacrificii dilele, pe care astăzi desigur ne fi necesar să le cunoaștem mai multi! Cunoșcându-ne lumea, câți oamenii care au acceptat să fie ostracizați și ezclași, aproape, din țară, pentru aceiași adevăr prigoniți, decât să participe la acele sâmbători ale crimei și ale minciunii.

Dar în felul ăsta Revoluția merșă în mers, și în atâtimers ascendenț, nu își-aștepta decât brațul de fier care ziei dea formele Statului, care să facă din resturile ei însăși figura Țării. Generalul a fost ges-

CORNELIU CODREANU

tul definitiv al acestei ultime împlinări.

Flacăra lui Goga...

Din „națională" astfel, cum ar fi putut să pară la început, Revoluția noastră a întreprins sufletul însuș al unui neam, a prins toate sensurile existenței, a crescut în sfârșit pe toate planurile de viață. „Moral", spiritual", și „național" desigur, se uneau acum, se rezolvau par'că în acest lucru unic care nu era decât „cultura", maturitatea noastră, și în care ași zice că un sincer „fenomen românesc" izbutea în sfârșit liber s'apară.

Când a strigat el întâi? L-am auzit în timpul guvernului Goga. A fost o vijelioasă și totuș o destul de oprimată ridicare de cap! Aceste „vremi prerevoluționare" pe care Goga le pricepuse demult în atmosfera unui timp tulburat, și pe care ca nimeni altul s'a priceput să le spună cu accentele lui de profet, vremile astea erau acum implinite — iar Goga avea să fie primul semn... cum trebuia să fie și primul martir! Această fiță care s'a întors în cartea neamului, — a trebuit s'o plătească el însuș cu viața! Il văd și astăzi cu figura lui dârză, cu eleganța lui rară care aducea par'că ceva din tradiționala boerie a țăranilor, cu o nobilă nu-

OCTAVIAN GOGA

anță de senior sau de prinț transilvan...

Inflăcărătul martir! Ce înalte destine l-au căutat?... Evoc aceste vibrante priviri de atât nostalgic verde marin — dar în care, deopotrivă, ardeau par'că, de dor, toate colorile cerului... De chipul lui, nu mai mă pot despărți! Il văd iar, ca de atâtea ori, la Prezidința Consiliului sau acasă la el, îl aud spunându-mi că altădată, după cădere, o încredere totuș nelimitată — „noi vom fi chemați... vom fi chemați să operăm o restituțio in integrum!" — și îl urmăresc până în clipele mortuare, în aceste cântece funebre, innecate de jalea mulțimii, când asasinii lui erau ei inșiși acolo, de față, ca să se increagain par'că mai bine că Goga totuș a putut fi doborît!

Nu era însă atunci decât începutul... Prima jertfă care s'a găsit necesară! Prometeul definitiv înlănțuit acum, își lăsase ochii să cadă peste destinele Românilor, pe cari atât îi-a iubit, iar figura lui senină de mort, în ziua neagră de atunci, părea să ne spună totuș cu acest întreg sacrificiu, adevărul covârșitor al eternelor învieri —

Durerea noastră aduce cald
și bine
Celor hrăniți cu jertfele din
noi.

Și într'adevăr așa am crescut. Așa ne-am ridicat, așa ne-am putut

Să păstrăm bunurile câștigate..

Ori cum ar fi însă, și peste toate considerațiile, ni se pare o psichologie elementară să pricepem această heliniște a omului de azi în nevoia simplă de a găsi punctul fix, un adevăr mai sigur și un mai durabil sens al valorilor. In această destul de romantică trepidație a cadrului social, am risca aproape să ne pierdem cu totul, să nu ne mai regăsim — și atunci iată acești ochi deschiși ai unei lumi care privește împrejur și care încearcă să prindă tot ce-ar mai putea să se salveze și să rămână. Aceasta este esențialul.

Unde mergem? Și ce facem azi? Dar mai întâi tot lucrul ăsta, — ce-a fost? Tot lucrul acesta de entuziasm, de energie, de fervoare pe care l-am exaltat atât și pe care încă-l trăim, să nu mai albă oare niciun rost, și să rămână fără semnificație? Aceste forme ale unei vieți de altă sevă, de atâta noutate, cu implacabilele ei afirmări de absolut și de atât eroism moral, toate formele astea să rămână oare atât de pierdute? Cine ar dori asta, cine ar putea să ne îndemne? Și ce nou accident ne-ar face din nou să cădem!

Dar să privim lucrurile mai atent și să le pricepem în succesiunea lor rigurosă care ne aduce până la ziua de azi. Numai aș poate vom vedea mai limpede rostul adânc al unor zbateri care încă nu s'au sfârșit, și deopotrivă tot ce ne-a mai rămas de făcut... Numai aș vom pricepe, de altfel, și atâte noui erori, astăzi poate cele mai grele, și pe care va trebui, cu orice preț, să le evităm. E astfel cinci, acum, dosarul unui imens proces românesc, atâta de actual, atâta de arzător și poate care n'ar fi posibil să trecem. Ei este condiția de a ne pricepe astăzi și de a ne regăsi. De a continua, mai ales... De a nu pierde. In sfârșit, tot ce s'a putut dobândi, după atâtea lungi așteptări, după atâta suferință și sânge!

Să citim așa-dar piesele acestui dosar, pe care ne luăm obligația să le redăm aici cu o religioasă grije de adevăr, și din paginile încă vii ale unei însângerate istorii pe care am trăit-o, să lăsăm să crească mai libere atâtea mari lumini, pe care nu ne-am resemna să le pierdem.

O revoluție sprituală

—Jertfă și credință—

Ce vedem altfel și ce constatăm mai întâi? De aproape două decenii — sunt 15 ani poate, sunt două zeci... — Tara asta a făcut un incomparabil effort de ridicare spre alte Inălțimi.

Invățătura lui A. C. Cuza a rodit în sufletul unei generații însemnate cu cele mai frumoase virtuți, și atâți tineri băeți pentru cari de la inceput viața s'a ridicat aspră, îngândurată și grea au putut să prindă în cuvântul marelui lor profesor sensurile unei adevărate asceze, voluptatea severă a unei dramatice trăiri, sub un drapel cum nu s'a mai cunoscut la noi, și care avea toate podoabele de libertate, de iubire, de triumf și de moarte. Chiar despărțiți, în vâltoarea luptei, tinerii aceștia, — puterile lor nu au fost totuș mai puțin convergente! Cum nu s'ar recunoaște, substanțial, pretutindeni, aceeași lucrare — și cine ar putea să nu vadă în toată această solară construcție, opera înaltă, dificilă și aspră, dar a unui elan care a fost unanim!

Cum va fi fost opera aceasta la începutul ei, poate n'ar fi atât de greu s'o spunem. Cei mai mulți s'ar grăbi poate să amintească lupta naționalistă și antisemită pe care A. C. Cuza o ducea încă de mult

Din Atlantic spre Pacific

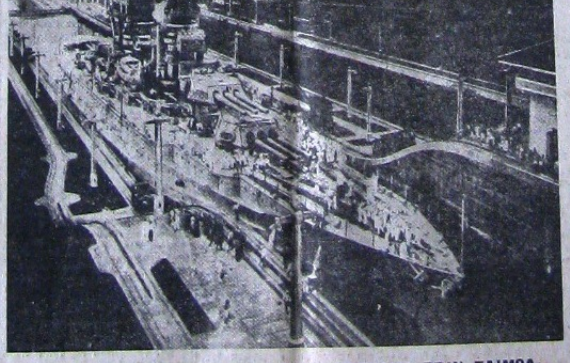

VASUL DE RAZBOI „NEW-MEXICO" TRECAND PRIN FAIMOASELE ECLUZE ALE CANALULUI PANAMA

Vom merge înainte

Dar atunci, iară, unde vom merge?!

In orice caz nu ne vom mai întoarce din drum! Am vorbit de un „fenomen românesc" care acum pentru prima oară apare, ca să ne rezume pe toți, și pe care voia ceu tot timpul să-l privim așa cum este, în revelatoarele lui măsuri. Lucrul acesta atunci, va trebui să-l păstrăm. Și va trebui mai ales să-l desăvârșim! Să nu ne uităm dacă s'a lucrat totdeauna bine sau rău, dacă oamenii au izbutit totdeauna să fie inalți cât i-deile lor, sau dacă au căzut unelori sub atâta glorioasă povară și să nu ni se pară că totul este pierdut, că bronzurile s'au stărâmat dacă au putut să cadă câteva pete peste statui...

Dacă oamenii au fost deficienți — și numai ei, desigur — atunci alții se vor găsi, vor trebui să vină!

Ajunge să fie numai mâna prodigioasă și albă care să șteargă atâta tristețe... Atunci totul va reapare curat și liber, ca miracolul pur și ea lumina plină a zărilor. Aici să mergem!

Generalul acesta — generalul erou și fără îndoială martir! — nu vrea astăzi decât să ne ajute. Și mâna asta albă de care vorbesc, eu o cunosc, o știu — de atâtea ori am strâns-o cu pietate! E a lui A. C. Cuza desigur... Până astăzi el încă nu-și va fi spus cuvântul! Dar hăitălia, marea bătălie, el va trebui s'o câștige deplin — chiar la această triumfală vârstă... — fiindcă el a început-o! Firește, toata lumea pricepe astăzi că A. C. Cuza nu mai înseamnă partid — ... aș ceva de altfel, ei nu a însemnat niciodată! — nici grup politic chiar, dar cel mult o mână de prieteni cari vor ști să-l ajute și în jurul lor mai ales Țara, ea inșăși. Prietenii ăștia, noi îi cunoaștem — sunt energii nebănuite, și vor fi revelatoare într'o zi! Iar Țara, — e aceea pe care o vrea Generalul! O țară în sfârșit din care nimeni nu va fi exclus — cum s'a întâmplat până azi — și din care mai ales niciu om cinstit, niciun devotament, nicio price pere, nicio energie nu va putea să lipsească.

O Tară eroică

Să nu creadă nimeni însă că Tara asta va fi totuș atât de „cuminte", nu! N'ar putea fi vorba numai de o corectă administrație, de un burghez confort în care să trăim „mulțumiți", fără această dramă interioară a ascensiunilor inaccesibile chiar, fără să suferim de „Luceafărul" depărtat, de omul nicio-dată desăvârșit...

Omul acesta, vom avea să continuăm a-l lucra: să aprindem setea din el, să trăim această fecundă neliniște care ne lasă mereu doritori, — iar Țara ea inșăși, ea mai ales, să rămână implacabilă în aceste aspre legi ale sacri ficiului, ale jertfei, ale cinstei integri, acest eroism moral care ne-a pătruns în sânge, și pe care de astăzi nu-l mai putem părăsi! Aceasta a fost pre dica dintâi a lui A. C. Cuza — și acelaș se ridică astăzi, ea un strigăt din morți, testamentul lui Goga, sau cuvântul de atâta stranie viață al lui Corneliu Codreanu...

Aceste lumini apar acum și ne vizitează ca o lungă che-mare pe care n'o mai termină nimic... In flacăra lor să ne ridicăm! Ce umbre atât de uitate totuș, cu veștedele lor aparență de viață, ce strigoi din lumea lor atât de urîtă mai încearcă azi să revină, și profitând de dificul-tățile zilei, ar vrea par'că din nou să-și impună figura lor și să ne redea mediocrității, lașităților de odiniioară...

Nu!, nu!, aceștia își pierd timpul fără folos... Strigătele lor, sunt zbaterile din urmă, și fără răspuns, ale unor epave, — pe drept sortite să moară! Să nu-și închipue nimeni într'adevăr că s'ar putea mătura astăzi cu bărbi prea bătrâne, sau iremediabil bătrâne, oasele atâtor martiri și atâta însângerată suferință care face totuș gloria zilelor noastre de azi.

Dar după o scurtă eclipsă — se face ziuă din nou... Aceeași vieață care a inceput, continuă astăzi, — și eu știu atâtea disciplinate energii care nu mai cunosc alt ideal!

Aici mergem. Aceasta e linia.

Am lucrat de ani lungi de zile o aspră Revoluție pe care am încercat s'o spunem aici, așa cum credem că a fost ea, în rosturile ei mai adânci, — o Revoluție în care, într'un fel sau în altul, am fost loviți atâți dintre noi. Iar astăzi când privim de pe crestele unor înălțimi încă destul de incerte, atâta suferință, atâtea cadavre pe care nu le mai numărăm ne îngheață aproape — dar mai ales, amintirea lor, știm bine că n'o mai putem trăda!

... O filă s'a întors în cartea neamului, și nimeni n'o va mai da înapoi...

Nimeni! E sigur... Dar mai ales Generalul, ar fi cel din urmă s'o facă.

—●—

DOCUMENTARI

NOTE

Biblioteca din satul, dintre cărți, de pendinteli, editia tipărită de „Cultura Națională” a Odiseei, lui Omer, în traducerea d-lui G. Murnu. Aceasta editie este luxoasă, din pleoade aproape introvabilă. Rar, amatorii pot obține astăzi, după multă căutare, câte un exemplar. Editia Cultura Națională a fost menită să satisfacă toate exigențele, și le-a satisfăcut. Opera antică arb. a fost îmbrăcată și în versiunea și în haina ce i se cuvenea. Fiindcă pe deasupra limpezilor, ori deficeleor inserate ce i s'ar putea atribui, traducerea profesorului George Murnu este operă de onorabilă strădănită și de incontestabilă talent.

Pentru aceste motive, necesitatea unei noui edii se impune. „Odiseea” este operă eternă și interesul pentru ea nu piere nici în cele mai dificile timpuri pe care le-ar străbate cultura. Ea nu este operă pentru o concepție, ci pentru toate generațiile care se succed, suflete noui vin neîncetat și ele să se omoare din nou fără de ogal ai legendei pătimirilor lui Ulisse.

S'a tipărit single acesteia o nouă ediție, de ediție editura „Cugetarea”. Prea se înfățișează dezbetă de ingrijii din punct de vedere grafic și este destinată a fi accessibilă nu numai la o puline parale, spre deosebire de edita „Cultura Națională”, care n'a putut intra deoat în bibliotecile celor în mai îndeapropre în grațiile Furiei.

Editura „Pandelia Repetă pentru a 3-a oară cartea de Virgil Gheorghiu. După Viața de a patra carte poetului de rară și prețioasă inspirație, d. Virgil Gheorghiu. Spre deosebire de multi alții, d. Virgil Gheorghiu este în lirica nostră cu o notă personală, el nu poate fi integrat, fără violențe, eforturi și fără riscul căderii în arbitrar, în vreo școală oarecare, fără.

Cântecele de Iarna’ din publicate în prima serie a Editurilor de pagini sunt imprimate de maestrul Ion Arghezi, care deosebire de versurile mai tuturor tinerilor ce au trecut prin redacția noastră revistei.

Cântecele de Iarna cu semnătă nici cu versurile din celelalte volume ale d-lui Gheorghiu și deci scrise înainte de acestora, editate în nu ne mai decât acest fapt, imprimă poezielor lunii, adunate sere fari, o bătă flexibilă ca la Dumnezeu, ca la Dumnezeu, bate deja strofa la strofă, într'o teiurică existență și biologică.

„Eu pui coprinde'n pâr o bungă pleoie
Și simțită nu lor în mine stol.
Mă simt, pătrat cum le caut, gol
Cât și umplu'n mijloc sânii de pierzanie”

Prin crengurile trec vânzăi sfârșit
nerii
Purtând lumina zilei în coșpăre
Stăpân ai cerii și-ai unei fără sfârșit
și ai unei bucurilor pierzare.

Iarna cu pasmă, fără tot ceasul
De cântări și lăgnirile șoptesc.
Plimb domnie o lăptură leșinată,
Cu smerite de pofte neculese

Un roman din viața de trudă și al mizeriei în mizerie este „SUB STELE” de A. J. Cronin Subtitle de A. J. Cronin.

Lectorul roman cunoaște pe Cronin din Citadela și Gron Canaria, cărți scrise de un scriitor scotian apropiat de Wells și de un interlopist spiritual care amintește de Morgan. „Sub stele” cuprinde scene de umanitate egoliboare, dar un sfrunțite de autor pentru a nu cădea în tezism) ca și d. ioana, de exemplu, lui Zola în „Germinal” și „Munca” — opere onorabile ale unei epoci.

Ca și „Citadela” și „Gron Canaria”, „Sub stele” apare în traducerea d-lui Jul. Giurgea, a cărui activitate de translator a ajut de bine cunoscută

— p. —

O anchetă printre cunoscutele vedete Europene

Ce credeți despre căsătoriile actrițelor? Ce răspund cele mai cunoscute vedete germane!

LIL DAGOVER: Vedeta cunoscută publicului nostru din pentru-mă-rele și filme de succes ne dă un răspuns foarte scurt, dar plin de înțelegere care dovedește femeia mutului. Fiind căsătorită de mai multi ani, este și soțioară și fă nu pentru căsătoria vedetelor, având convingerea că o mare actriță poate fi și o ideală soție. De altfel aceasta o dovedește căsătoria vedetelor germane printre care ajunge să aminim pe cea a Paulei Wessely, Olga Tschechova și a răsăpătiei Zarah Leander.

MARIA HOLST: Frumoasa vedetă blondă, nouă descoperire a genialului regisor Willy Forst, ne răspunde prin telefon cu vocea el de sprandi. Consider căsătoria ca cel mai frumos rol, este deci natural ca să-mi aleg un partener aga cum îl vi-sez din copilărie. Inalt, brun și cu ochii albaștri. (N. R. Răspunsul pare copilăresc, totuși sinceritatea vedetei emotionează).

BRIGITTE HORNEY: Talentata vedetă germană care are un succes inegalabil în filmul „Mâini descălțate” ne dă un răspuns care va surprinde de sigur pe cinefilii noștri: Nu știu dacă e bine sau nu ca la vedetele ca se căsătorească, știu fi căsătorit cu Maria Cebotari.

Insă că dacă într'o bună zi m'as îndrăgosti, n'as ezita o clipă să renunț la cariera mea, în favoarea căsătoriei.

MARIKKA ROKK: Indrăcita dansatoare și actriță vienezăă căsătorită de curând cu cunoscutul regisor Georg Jacoby, răspunde la ancheta noastră cu optimismul el cunoscut. Priviți căsătoria noastră și vă veți convinge că o bună vedetă poate deveni soția cea mai ideală. Dacă căsătoria ei este bazată pe o drogoste sinceră și devotată. Apoi, privindu-și cu drag soțul, adăogă: Intrebați-l dacă nu sunt cea mai bună bucătăreasă din Berlin, e adevărat Insă că sunt singura care gătesc dansând. (N. R. Mda, am remarcat aceasta în filmul „Kora-Terry”).

Dar ia să vedem și părerea unui soț despre soția lui vedetă. Am rugat ad hoc de ceea rencursul cunoscutul actor Gustav Diesel, soțul compatriotei noastre Maria Cebotari, care ne-a răspuns cu amabilitate. Sunt convins că o vedetă poate fi și o admirabilă soție; de altfel dacă nu s'as avea aceasta convingere, nu m'as căsătorit cu Maria Cebotari.

Cine moștenește gospodăria țărănească?

Cum se împiedică aiurea fărâmițarea proprietății

Pentru ce ... Pentru ce ... Pentru ce ...

Pentru ce ... Pentru ce ... Pentru ce ...

Pentru ce ... Pentru ce ... Pentru ce ...

INTOARCERE LA CEEACE A FOST INTAI

de arhitect N. Mucihescu-Tunari

Intâlnesc zilnic prieteni pe cari grijile vieții îi poartă grăbiți în forfotenia neatârnată a Capitalei. Ne oprim unul în fața altuia, ajutând o clipă preocuparea cotidiană ne aruncăm înapre trecut cântând:

— „Ai văzut pentru ce am sângerat noi în 1022?". Imi spune un amic pe care îl n-o-l mai văzusem de mulți ani. „Am dus pe umerii noștri de copii crucea unui nobil ideal, pentru ca astăzi, o ceată de derbedei să se încalțe nene pe nezmițite și să sparge în tâmpini altarele zidite din atâta suferință".

Și pe fața prietenului meu, s'a așternut deodată o mare tristețe. M'am despărțit de el, pentru că n'am gândit o vorbă de consolare. Ce puteam să-i spun? Să-i spun că cei ce defilează astăzi prin fața consiliului de război sunt niște răscoerți ale „masonieriei?" Sau să-i spun că cei ce au aruncat într'un fund de sant gloria spiritualității noastre nu sunt atazini ci sunt... eroi? Vor veni desigur sancțiuni: nenumărați ani de temniță și de muncă în Țării sentimentul că dreptatea este totdeauna învingătoare. Dar Dar pe marele Jorga cine îl va mai da Țării?

Deacea m'am despărțit de prietenul meu, trist ca și el.

Am deschis cu atâta porțile amintirei și și m'am dus peste zile și peste ani ca să găsesc dincolo de spațiul celor 18 ani de abuzium, lumina cea dintâi.

M'am găsit acolo cu prietenii cari n'au încetat lupta nici acuma. Alții ne-au părăsit. Alții au murit.

Îi văd și acuma adunați în grupuri clocotitoare, la cantina „Gutenberg" înfierbântați-se până la exaltare, atuncea când, un coleg mai în vârstă flutura steagul luptei antisemite.

Apoi, valuri, valuri, studenții se avântau în stradă pentru a străga din mii de piepturi revolta unui neam asuprit. Erau și atunci mici clocniri cu cordoanele de jandarmi. Cei însângerați erau totdeauna noi. Nu i-am uitat niciodată pe jandarmii pentruca eram că dușmanii noștrii sunt dincolo de ei. Deacea nu i-am bruscat. Și nici n'am tras în frații de sânge.

Treceam cântând cu frunțea sus și cu pletele în vânt. Eram plini de tinerețe și de dragoste de Țară. Visul nostru nu ne incrunta; priveam senini spre dreapta și spre Dumnezeu.

Părintele nostru era blând. *Cine i-a văzut răscoarta pe A. C. Cuza încruntat? Indemnul său era un îndemn la viață. Vorba sa, a fost totdeauna: discurs politic, încheegat în cea mai strânsă logică; ironie usturătoare, concetățeștă în forma sprintenă a epigramei sau vers înaripat legănat în muzică de madrigal.*

A. C. Cuza a detestat violența, iar crima l-a îngrozit. El n'a pus niciodată în mâna nimănui pistolul. El ne-a dat tuturora: adevărurii științifice și credința în Dumnezeu.

Cu acestea am străbătut Țara dela un capăt la altul. În casa bogatului dacă am intrat nu am lindruit la averea lui.

I-am cerut sprijin și cel ce-a avut inimă ne-a dat.

La muncitor de-am poposit i-am întins o mână de frate și i-am alinat suferința. Nu i-am asmuțit împotriva bogatului.

În colibele răzlețite peste văi și dealuri de-am pătruns am aprins candele și i-am învățat pe țăran să creadă în Dumnezeu. N'am îndemnat la răzvrătire pe nimeni. Peste tot ușile ni se deschideau larg: *„vin studenții lui Cuza"*.

De-am odihnit pe lavița rece sau de ne-am oprit la răscruce de drum, în jurul nostru s'au adunat tineri isteți și bătrâni cu tâmple încărunțite. Iar tuturor și tot, când vorba noastră incălzea sufletele prin fereastra deschisă a ogeacului zăvorit de teama jandarmului străbătea în noaptea târzie glasul nostru unit pentru vecie cu al Țării:

„Studenți creștini din România Mare

„Se îmbracă în doliu neamul românesc..".

Intr'o parte pe marginea patului, femeile stăteau implietite cu mâna la gură adunându-și din când în când dintre pleoapele osoite lacrimile durerii și ale bucuriei. Iar când ne luam rămas bun dela ei, mâinile bătătorite ridicau pe piept urma treslă a unei cruci și rostau printre buzele cutremurate de emoție:

„Ajută-te Doamne"..

Așa ne-am purtat prin vânt, prin ploale, prin praful uliților și prin noroiul tuturor depărtărilor, visul nostru de foc. Așa am ars în noi, și după ei, am după an do-rința nezmintită a libertății și a dreptății Românești.

Au venit apoi vremuri grele și pe studențime. Forțe oculte au semănat între noi discordia. Studenții au început să se despărțească unii pe alții. Sosise Cine l-a dorit o știm. Cine l-a pregătit, deasemenea o știm. Lamentații noștri de copii crucea unui nobil ideal, pentru ca astăzi o ceată de derbedei să se încalțe nene pe nezmițite și ea sparge în tâmpini altarele zidite din atâta suferință".

Și pe fața prietenului meu, s'a așternut deodată o mare tristețe. M'am despărțit de el, pentru că n'am gândit o vorbă de consolare. Ce puteam să-i spun? Să-i spun că cei ce defilează astăzi prin fața consiliului de război sunt niște răscoerți ale „masoneriei?" Sau să-i spun că cei ce au aruncat într'un fund de sant gloria spiritualității noastre nu sunt atazini ci sunt... eroi? Vor veni desigur sancțiuni: nenumărați ani de temniță și de muncă în Țării sentimentul că dreptatea este totdeauna învingătoare. Dar Dar pe marele Jorga cine îl va mai da Țării?

Deacea m'am despărțit de prietenul meu, trist ca și el.

Am deschis cu atâta porțile amintirei și și m'am dus peste zile și peste ani ca să găsesc dincolo de spațiul celor 18 ani de abuzium, lumina cea dintâi.

M'am găsit acolo cu prietenii cari n'au încetat lupta nici acuma. Alții ne-au părăsit. Alții au murit.

Îi văd și acuma adunați în grupuri clocotitoare, la cantina „Gutenberg" înfierbântați-se până la exaltare, atuncea când, un coleg mai în vârstă flutura steagul luptei antisemite.

Apoi, valuri, valuri, studenții se avântau în stradă pentru a străga din mii de piepturi revolta unui neam asuprit. Erau și atunci mici clocniri cu cordoanele de jandarmi. Cei însângerați erau totdeauna noi. Nu i-am uitat niciodată pe jandarmii pentruca eram că dușmanii noștrii sunt dincolo de ei. Deacea nu i-am bruscat. Și nici n'am tras în frații de sânge.

Treceam cântând cu frunțea sus și cu pletele în vânt. Eram plini de tinerețe și de dragoste de Țară. Visul nostru nu ne incrunta; priveam senini spre dreapta și spre Dumnezeu.

Părintele nostru era blând. *Cine l-a văzut răscoerțat pe A. C. Cuza încruntat? Indemnul său era un îndemn la viață. Vorba sa, a fost totdeauna: discurs politic, încheegat în cea mai strânsă logică; ironie usturătoare, concetățeștă în forma sprintenă a epigramei sau vers înaripat legănat în muzică de madrigal.*

A. C. Cuza a detestat violența, iar crima l-a îngrozit. El n'a pus niciodată în mâna nimănui pistolul. El ne-a dat tuturora: adevărurii științifice și credința în Dumnezeu.

Cu acestea am străbătut Țara dela un capăt la altul. În casa bogatului dacă am intrat nu am lindruit la averea lui.

I-am cerut sprijin și cel ce-a avut inimă ne-a dat.

La muncitor de-am poposit i-am întins o mână de frate și i-am alinat suferința. Nu i-am asmuțit împotriva bogatului.

În colibele răzlețite peste văi și dealuri de-am pătruns am aprins candele și i-am învățat pe țăran să creadă în Dumnezeu. N'am îndemnat la răzvrătire pe nimeni. Peste tot ușile ni se deschideau larg: *„vin studenții lui Cuza"*.

De-am odihnit pe lavița rece sau de ne-am oprit la răscruce de drum, în jurul nostru s'au adunat tineri isteți și bătrâni cu tâmple încărunțite. Iar tuturor și tot, când vorba noastră incălzea sufletele prin fereastra deschisă a ogeacului zăvorit de teama jandarmului străbătea în noaptea târzie glasul nostru unit pentru vecie cu al Țării:

„Studenți creștini din România Mare

„Se îmbracă în doliu neamul românesc..".

Intr'o parte pe marginea patului, femeile stăteau implietite cu mâna la gură adunându-și din când în când dintre pleoapele osoite lacrimile durerii și ale bucuriei. Iar când ne luam rămas bun dela ei, mâinile bătătorite ridicau pe piept urma treslă a unei cruci și rostau printre buzele cutremurate de emoție:

„Ajută-te Doamne"..

Așa ne-am purtat prin vânt, prin ploale, prin praful uliților și prin noroiul tuturor depărtărilor, visul nostru de foc. Așa am ars în noi, și după ei, am după an do-

Polemici de actualitate

UN AMIC, ale cărui sentimente ne sunt cunoscute, ne spunea deunăzi: „ai văzut? Iudanii au început să scoată iarăș capul"...

Ca să fim sinceri, răspundem: n'am văzut nimic. Sau dacă în adevăr o fi fiind vre-un iidan naiv care să-și închipuie că odată cu ilie Sălăjan a dispărut toate resursele naționalismului românesc, se înșeală. Și iată deci:

1) Generalul Antonescu este pentru noi o garanție nedisputată că în domeniul naționalismului în antemitismului nu se va da cu nimic iuapoi.

2) Forțele naționalismului românesc sunt imense. Generalul are la dispoziția sa întreaga Țară din care va alege primul eșalon pe care îl va aruncca în lupta. Apoi vor veni alțele. Toate pentru apărarea Țării și împotriva lui Israel.

Iar prietenul nostru va rămâne mai departe un deceptionat: Israel va fi învins.

* * *

FABRICILE SI UZINELE „N. MALAXA" au fost expropiate și preluate de stat.

Credem că această veste va da fetrogea jiei o imbucurare. Iar o-n-o fi ură unde se caută cu lumânarile să capete o repartiție mai omenească, iar munca să fie peste tot plătită la fel în sens că mai dăinuiască o. Intreprenderile care gnumiți domni sa primesca salarii împărătești.

După cum se știe, aceste resurse inepuizabile ale întreprinderilor „Malaxa" resultate din beneficiile fabuloase realizate prin'o majorare exorbitantă a prețurilor.

Domnia celui de al doilea „prinț" al industriei noastre — primul fiind Auschnit — a încetat deci. A încetat deasemenea spolierea sistematică a muncitorilor care a clădit ani îndelungați din sudoarea lui, munți de aur pentru „generosul" Malaxa și pentru ca cât mai mulți oameni ai lui! Dar mai ales a dispărut jefuirea nesimțită a noastră a tuturor contribuabililor care dăruiam lui Malaxa un câștig de 910 la sută atuncea când cumpărau armele cu care să ne apărăm hotarele.

Dreptatea generalului se revarsă peste întreaga Țară ca un balsam generator de neînțelegile spre rănile.

M. TUNARI

Intrați în joc la Clasa 2-a, cu tragerea la 26–27 Februarie, căci șansele Dvs. s'au înmulțit, prin împuținarea lozurilor rămase în Roata Norocului, după tragerea Clasei 1-a.

LOTERIA DE STAT PE CLASE

A. C. CUZA magul tinereții academice

Pierzoșeniile tinereții lui A. C. Cuza au restabilisat astăzi în toată plenitudinea lor de forță și de seninătate. In toată magnifica și olimpiana lor candoare. Este un moment reconfortant ale cărui vaste și magice couri bai transfigurator la porțile de Azur ale sufletului nostru.

A fost o vreme când sirunele mastrului, dosi cântau pe acestui tonalitate răscoitoare și năvalnică, magică și captivantă ca o melodie, ca o chemare din alte sfere, ca un carnun sublim iorc din vreda unor ființiori incredibile, se credeau stinse, sfărâmate.

Astăzi organele maestrului sunăi iarăș ca mainunatul corn de aur din sala sănelor cu guvizde de rase revărsate iumulise peste greșita sublimul lor fiinje. Nimic nu este exagerat pentru cei care ne-au iniețes taina durii noastre, pentru cei care vor fi fost străbătuți vreodată de amintirea unor despărțiri neîntrerupte, de semimenirul trist al unor alunecări regretabile. Profesorul A. C. Cuza se reîntoarce astăzi în balcenul tinereții academice în mijlocul ei, în acoustica ei vibrante, în cadrul integral al atributelor ei profesorul cu doua beabe de lacrimi sfrâșiate peste ruse, vorbe ar fi putut să fie". Este o regăsire semănătoare de un acțiu scorduri trecutul defilează dulce pâsăind viu și cu o inegalabilă vigoare cântec eminile, viitorului.

Noi retrăim trecutul cu pateticele lui îndemânări lor profesorul yfelonar descărcează sărite eternului mâine al neamului românesc. Și cum ar fi putut să fie altfel?

Ce ali astru ar fi putut să strălucească mai tare, mai sprinș, mai tremurător pe bolta de tedera și de azur a tinereții noastre decât profesorul A. C. Cuza?

Unde am putea noi cetățenii Arcadiei, locuitorii primăverii academice, să ne regăsim mai fidei, mai integri și mai integrai decât în viața și lupta iubitului nostru dascăl.

A. C. Cuza, această permanentizare pământească a tinereții a fost prodistinat să conduca atâtea generații și să le introducă în mistercul cheniilor al tinereții. Câci tinerețea este — și câi de iriat s'a adverit — un mister pentru noi cei mulți.

Că A. C. Cuza este chiș tinereții noastre românești, dascălul neîntrecut al tremuri mediumice, eurna inepuizabilă a adevărurilor cari ne pot fi umbrite, se dovedește prin acela care Vas stim mai lesnire de vreme. O singură tinerețe va mesilnoi cu cercul ei nemuritor și acolo și câte disciplini câte institutii de alamuri, câte preziuse tinereți au s'au prăvălit...

Imi vine în minte viersurile lui Eminescu „Câți râsuri stinse dincă mare valuri".

Și câte valuri sparte de stânca dură a vieții au mai venit și câți „neatârnaglagi, mai dispersi, atâți insemnati ancorati în sinea confortabilă a tinerelor lar, nu am văzut, și câte, ce termometru miraculos ar fi putut să gradeze febra chinuitor mute. Fetele triste și unile care uitaserâ că la Cosana tinerei noastre naționale arde permanent și rugăcie dumnezeiștii prefesorului dela Iași.

Pretinzi credinciosi cari după ce se aprins o luminare în sfeșnic, au începui să fiuere.

Și ne vin mie nădăjduit pe un fost preurdinte al Uniunei Naționale a Studenților Românii Creștini care atârnă de abazinul și de lumina unei crez, în care va fi fost poate sincer, declara „retrorrudul" tonnul pe acestia care avea să dovedească în pofida unui moment erelic, bunăoară inaiș a tinereții tinereții cu care demnia se „fostul prezidinte" se glăsa. Intr'un conflict disperat. Valurile imprimasau meteerii arcegazi, activiții incurbili, pretinzii proiriți infiniți chiar de ș. videnielor zilei și-au semnat ca niște sigilii cioti de mesenie irevocabili act de decesa. Și aceasta este o dovadă de virtualitățile, de aceia invincibilii tinereții autentice. Și mai este o dovadă. Că imprevizibile, ingratitudinea, abdicările neomenoșiile, deferentă și constitate sufletească au un singur sfârșit. Mormântul prestiuli pentru totdeauna.

Rațiunea cu logica și imperativele și implacabile, istoria cu verdictele ei fatale și inconstatabile, conștiința și de cel mai neîntrerupt trăiștiorlu pe care trebuie să-l suporte, acela care va văzut în dectrică, viața și lumea ilominate cenescvenia cumulată de viziunarism a profesorului A. C. Cuza, suanta eternă a momentului.

Dela Mihail Eminescu, olimpianul superb al geniului naional, ale cărui prodeste ce tiril de profet și ce instcanfesente de blestem au format mathiemul de fulger al năvalnicei noastre tinerii și până la inregistrarile fermitatea și prudentei naționali și cerului antisemii elaborat de profesorul A. C. Cuza, se regăsește întreg semnul, lumânării inaintașilor și rădăcinii tinereții noastre.

Nu se putem recunoaște, nu se putem cejasi tinerețe adevărată, vigoarea și seninătatea, superbele noastre dorori, generozitatea și avântul, deoarece în viața de apoteoli și lupitori a profesorului A. C. Cuza. El ne-a învățat nu numai cum se lubește țara, dar ne-a dat o mărturie de lupte, bire creștina, un nedepășit exemplu de atitudine și de proiectare națională care să nu sfărâme sublimele prescripte ale moralei noastre tui lisus. Ce bine ar fi fost ca slujitor al altarului, ca stâlp al moralei creștine, să vi fi ocupat locurai de aceasta tatură a moralei profesorului Cuza, părinte Imbrancu. Și fi lăsat danumi lamentabili și uneori diabolice comentarii care au salvesazi pe nicium naufragii al iubiri creștine!

Profesorul A. C. Cuza ne-a introdus în laboratorul atât de uitat al spiritualizării, pasionilor tinereții, care sub atotputernicia inarmurii și a forței ne-au scăzut tinerețe de-vieri.

Romanja acela uitată demult „Deschide, deschide fereastra" cu dulgia, cu eleganția și melancolile ei, care stârnește lacrămile bătrânilor și care evocă și tinerilor adevărata tinerețe, va rămânea un acord formănțor al maestrului care ne-a dat o lecție integrală de viață!

Am vâzuna sublimul dăiorăț cântărețului profesor, flacăra candidă a elanurilor sinceze, totuia triumfătoare a tinereții apostolului A. C. Cuza.

Ieri Eminescu, astăzi A. C. Cuza! Deoș astre tremurând pe bolta vieșurilor noastre!

Floarea tristă a melancoliei marșalacă trecutul de ei.

La buteniera tinereții noastre noi purtăm astăzi și o floare albastră!

GLASUL MUNCITORULUI

Christos, Rege, Națiune

In dragostea pentru această Sfântă devză marele apostol al Neamului, A. C. Cuza, a căutat să fie pretutindeni, chiar atunci când a trebuit să îmbrace o uniformă. El voia să fie prezent vreia ca prezența lui să fie auzită și o prezentă în mintea noastră memrabilul discurs dela Senat, pentru această sfântă cauză. Voia ca neseriosul român cobrit în câmpul muncii să facă cinste Neamului și meșteșugului românesc, care este pârghia de rezistență în marea bolță a Economiei Naționale și sufletul lor să nu fie alterat de vrajba Internaționalei.

El crescuț cu sufletul curat, el care de pe băncile școalei au învățat care este dragostea de Hristos, Rege și Neam.

El care la maturitate nu apăsat cu cinste hotarele și integritatea Neamului și au sângerat pentru el.

El hrănijt cu acest curat duh stau astăzi cu mâinile încrucișate și fără crispată de durere în fața nenorocirei de la 21—23 Ianuarie și se întreabă? Cum se poate?

Tu meșteșugar și muncitor creștin ai putut pune mâna pe armă să tragi în frățele tău?

Tu ai avut sănătatea în suflet să dai foc camaradului tău?

Tu ai putut avea intunecarea minței să tragi în Conducătorul Statului, General Antonescu? care a suferit în franțese în marele război pentru o Românie mare și trumoasă?

Tu mintea ta au s'a putut stecura o mică rază de lumină să te gândești pe cine apără Conducătorul Statului?

Apăra ființa neamului nostru, apăra cinstea strămoșilor noștri, apăra pe Hristos, Regele și Neamul, apăra cinstea, disciplina și ordinea, care un Neam fără acestea nu merită sa trăiască.

Atunci? cum ai tras? cine ți-a intunecat mintea? Erai tu acel mare indreptătit sa târăști în mocirla, și să terfelești un neamul sfânt care se cheamă Mumie.

Nu te-ai gândit tu care este primul muncitor alitul decât Generalul Antonescu care a suferit pentru tine și noi toti.

Sau camelioni care cu rânjetul hidos, ți-a intunecat mintea și te-au târât în hrubele lor și ți-a amețit și mintea cea de om.

El care au sugrumat de vii fiinte vii ale Naționalismului pentru a stinge această candelă, iar pe cadavrele lor să se ridice și să cheltuiască milioane din bugetul Ministerului Muncii pentru educarea maselor muncitorești.

Iar tu meșteșugar și muncitor cinstit care din sudoarea frunții tale, duci pâinea copiilor, nu ți vinde sufletul și Neamul pentru arginții Iudei.

Ai încredere ca și noi în Conducătorul Statului primul muncitor și dreptatea va ajunge la tine.

Știu că nu ai avut cui te plânge de necazurile tale și nu ai fost ascultat dacă nu erai din rândurile democrației, o știu, noi am suferit ca și tine, era locul ocultei stăpâne, care pe spinarea și din dreptatea ta, făcea jocul ca să-și capete arginții. pete arginții.

Fii cu sufletul curat, singura comandă este în mâinile Conducătorului Statului, numai acea stă comandă ascult-o cu stăpânie, lasă drum curat copiilor și urmașilor tăi, așa cum noi am moștenit dela strămoșii noștri.

El au suferit mai mult ca noi, dar nu au făcut din constituția tarabă de arginți.

Nu am fost ascultați ori, când cadă, și am suferit pentru dreptatea ta ,am stat neclintiți cu capul sus chiar atunci când cei cile de topor își incerca puterea cu vipere ale neamului îmbracă Cămașa Verde a martirilor, pentru a face jocul ocultei, dar vom fi auziți astări când se incearcă acelea incru cu acte de supunere în acelaș scop.

Noi imprecnă cu tine mesteșugar cinstit, facem rid de greșeala ta în cinul Conducătorului Statului, pentru ca năpârcile viclene nu se mai poată strecura.

Noi imprecnă cu tine facem din suferința noastră, din dragoste noastră pentru Hristos, Rege și Neam purpura constituției noastre pe care o așternem în drumul trasat de Conducătorul Statului, pe care toti fii Neamului să-și bată cordonul, ordinea, cinstei și disciplinei spre supremă Izbândă.

Genuchii nostri îi plecăm rugând cerul cu harul lui, să-i lumineze calea pentru o Românie a Românilor, în firestele si hotarele acum și în veci veciloc.

Aveți gripă!

Durerile de gât încep, tusea vă istovesc! Ispăsiți-vă cu Sirop Cazé, care în toate cazurile de: gripă, catar, neglijat, bronșită astm, emfizem este incomparabil.

SIROP CAZÉ

La farmacii și droguerii

CHEMARE PENTRU CONSTITUIREA UNUI CAMIN CULTURAL....

Nevoia unității noastre spirituale se afirmă din ce în ce mai mult și ultimele evenimente au demonstrat la ce poate să ne duca lipsa de înțelegere a vremurilor și lipsa de pregătire sufletească în lupta pe care suntem chemați a o da pentru desăvârșirea organizării noastre morale și firice.

Nu cred să fie bun român care să nu se fi cutremurat în fața tragediei noastre, care a ucis la lumina lipsei de pregătire morală a individului și ca un corolar antrenarea colectivității la acte cari mai mult desonoreazâ decât construiesc.

Neamul Românesc a fost zguduit din temelii și Natiunea era pe punctul de a se prăbuși sub năvala instinctelor pronite să distrugă, să desorganizeze ca o totală lipsă de omenie. Orice minte luminată și orice bun român îsi dă seama că totul are un substrat mai adânc și rău de acum trebuește căutat în viața pe care ducduș-o până acum. Angajați prea mult în grija intereselor noastre mărunte și mai mult trupești, aprinși de pofte pe care nici odată parcă nu ni le am implinit aș cum lăcomia noastră le atâta, deprinși a păstra legătura strânsă numai cu cele pământești — ignorând cele Dumnezeești și cele ale minții — am rătăcit ani deaândul pe drumul păcatelor omenești, lucrând mai mult din îndemnul instinctelor de cât din pereoptul rațiunii și am neacoctit că dincolo de ființa noastră trupeasă — vremelnică — este sufletul care se angajează mai lesne în veșnicie, este forta colectivului care perpetuiază esența ființei noastre, trecând din generație în generație cu stigmatele ei bune și rele și mai mult rele decât bune.

In fața istoriei ultimele evenimente ne-au descoperit păcatele și lipsa de pregătire sufletească punându-ne, din acest punct de vedere în starea de inferioritate.

Este momentul să ne dăm seama că nu se poate perpetua ființa noastră menținându-ne la nivelul stare de despregătire spirituală, cu aceiași lipsă de unitate sufletească — care ș-a zguduie din temelii unitatea instăș a neamului și să pună în cumpănă, ființa poporului român.

In acest înțeles al înfrățirii spirituale se poriește acum din nou lupta creierii de nucleu culturale, în jurul cărora să se unească toți bunii români, angajându-se cu toată puterea lor morală și materială la ridicarea sufletească de care avem nevoie, la organizarea pe linia de conduită impusă de vremuri și de împrejurări — pregătirea pentru viitorul care ne așteaptă și pe care-l dorim mai bun și mai prometător.

In acest înțeles fac și eu apel — în calitate de cetățean și astăzi și de primar al Comunei — să ne adunăm cu toții și în deplină înțelegere — dezbrăcați de orice resentiment — să punem bazele unui Cămin Cultural, unei instituții de la care să porneasca razele de lumină de care au nevoie cei mulți și nepregătiți, cei ca au dorința de a vedea rostul neamului implinit după cuvântul bătrânilor cari s'au jertfit pentru o Românie Mare și Frumoasă.

Să ne adunăm cu toții deci, și să împlinim ceva din chemarea vremii, punând bazele de constituire ale unui Cămin Cultural local.

GRANICERUL

FAPTE ŞI COMENTARII

Problema Filipinelor

Se împlinesc în curând 40 de ani de cînd steagul nu fost scăzut de pe deasupra de Filipine, după războiul cu Statele Unite ale Americii — şi totuşi tradiţia spaniolă este încă vie în arhipelag. Spaniola a rămas limba în care se înţeleg păturile culte ale locuitorilor Filipinelor. Toţi în spaniolă se învăţă la renumita Universitate din Santo Tomé, condusă de benedictini şi de ordine misionari lor, care ajung pînă departe în Extremul Oriente, pînă în inima Chinei. Faimoşii observator astronomic din Filipine este tot al savanţilor jezuiţi Străzile de Pasig, pasate ca o labă de şah, păstrează vie amintirea stilului coloniei spanioli. Sub poştul şi conducătorul lor Agualdo, filipinenii au luptat pentru independenţa lor contra Spaniei, care voia să facă din Filipine un imperiu al căluşerilor. Aparent, americanii i-au eliberat. Slabe Cavite şi trupele de debarcare americane au intrat în Manila.

Prin declaraţia de război, Statele Unite au promis libertatea poporelor asuprite de Madrid. Prin pacea dela Paris, Cuba a căpătat o neatîrnare relativă, dar Porto Rico a devenit o colonie americană şi Manila n'a reuşit să vadă împlinite promisiunile ce i s'au făcut. Este adevărat că administraţia civilă a Îndepărtat dictatura militară, că indigenii au luat parte la administraţie, dar până la independenţă mai era mult. În cele din urmă, după lupte grele, congresul american a votat declaraţia de independenţă a Filipinelor, care trebuiau să-şi o capete până în anul 1945. Votul congresului a fost însă mai puţin expresia unui sentiment de justiţie cît a fost rezultatul presiunii producătorilor de zahăr americani din Cuba, care voiau să scape de concurenţa Filipinelor.

Se produse însă curînd o opoziţie, care voia să se reţină asupra declaraţiei de independenţă. O parte a presei a început să aface misoşia universului şi a congresului care nu şi-au dat seama că japonezii ar putea face în apele Filipinelor o „mare răsboiu", cau mai curînd o „mare clasum", în care să împiedice pătrunderea unei puteri străine. Altă ziare au scris că în timp ce americanii părăseau Manila pe uşa din faţă, japonezii pătrundeau în arhipelag pe uşa din spate.

„Japan Year Book" însuşi arată că emigranţii japonezi se îndreaptă de preferinţă spre Filipine. În provincia Davao există acum o colonie închisă de aproape 20.000 de japonezi. Cea mai importantă rămînd de producţie a insulelor e cînepa de manila — se găseşte cu totul în mîinile lor. Firmele japoneze care se ocupă cu industrializarea cînepei în provinciile Mindanao, Ohta şi Furukawa, constituie un trust aparte. Influenţa japoneză creşte şi în capitală, la Manila. Mărfurile japoneze inundă magazinele iar bazarele japoneze sunt cele mai bogate şi vizitate din capitală. Există acum în Filipine şi un partid pro-japonez. Poliţia, de pildă, a introdus curînd de limbă japoneză, foarte frecventate. Studenţii universităţi le desăvîrşesc studiile mai curînd la Tokio, decît în Statele Unite. Marile idealuri asiatice sunt cultivate la Manila, unde se accentuează mereu cu mîndrie, că Filipinele sînt „singurul stat creştin din Extremul Oriente".

Mişcarea intervenţionistă americană este condusă de evrei,

NEW-YORK. — În vreme ce în frunteа celora care doresc ca America să rămînă în afara conflictului se află persoane atît de cu sîmţămînte de patriotism şi răspundere sunt incontestabile, ca de pildă colonelul Lindbergh şi generalii Hughs Johnson şi Robert-Wood, oameni tineri şi combativi, grupul intervenţioniştilor este condus de bătrîni anglomani evrei ca Nicolas Murray Duller şi senatorul Glass.

De altfel cele două grupări care s'au pronunţat împotriva intervenţiei, „America înainte de toate" şi „Comitetul Împotriva participării americanilor la războiul altora" s'au constituit în sînul cercurilor universitare şi al *American Legion*-ei.

Nu lipsesc nici o îndoială că în interventioniştii care se grupează în jurul preşedintelui Rosevelt urmăresc să substitue puterea militară şi financiară nord-americană celei engleze şi să menţină în lume dictatura bancară şi politică a internaţionalei evreeşti. În sprijinul acestei afirmaţii este destul să cităm cîteva date edificatoare. Cu prilejul unei adunări a Congresului organizaţiilor evreeşti din America ce a avut loc la Atlanta, şeful rabin Pamas Heller a declarat că primul lucru care se va face după înfrîngerea puterilor Axei este redarea drepturilor evreilor din toată lumea şi readucerea lor la locurile pe care le ocupau. Pe de altă parte, americanul care dela Belgrad a lansat svonul pretinselor tulburări din Italia, face parte din personalul agenţiei *Columbia Broadcasting Siston* al cărei preşedinte este evreul William Paley.

National Broadcasting Company care face prin radio o propagandă activă pentru intervenţia în război, este preşidată de evreul David Barnoff. Tot evrei sunt şi George Backer proprietarul lui *News York Post*, ca şi Moses Arnnberg proprietarul lui *Philadelphia Inquirer*, care fac o susţinută propagandă anti-italiană. Cei mai mulţi redactori ai ziarelor care cultivă ura împotriva puterilor Axei sunt evrei.

Ministrul tezaurului Statelor Unite, Morgenthau, iniţiatorul politicei de ajutorare a Marei Britanii, este şi el evreu. De aceiaşi rasă este şi Felix Frankfurten, judecător la Curtea Supremă, care a pregătit lui Cordell Hull întregul eşafodaj de interpretări ale dreptului internaţional pentru înţelegerea intervenţiei în război şi justificarea ajutorării Angliei cu arme şi nave.

Evrei este şi Bloom preşedintele Comisiei pentru afacerile externe de pe lîngă Camera reprezentanţilor şi în sfîrşit, tot evreu este şi judecătorul Samuel Rosemann care-i face preşedintelui Roosevelt discursurile.

Rasboiul „total"

după concepţia germană şi cea engleză

de dr. HANS. K. E. L. KE LLER
Preşedintele Academiei pentru drept tul ţinţilor

După renumita definiţie a lui Clausewitz — războiul este „o continuare a traficului politic prin aplicarea altor mijloace", „Războiul total" poate fi numit astfel, continuarea războinică a politicei normale sau acţiunea mijloacelor de război totale sau ambele.

Politica engleză de drept al ginţilor de după războiul mondial purta semnele totalitare. Ea se străduia a legitima crima şi furtul de la Versailles. Acestui scop slujea născocirea aşa numitei „Ligi a Naţiunilor", ai cărei membri trebuiau să se obţie, să se prezinte ca „atacaţi", la orice schimbare a situaţiei de atunci, chiar şi dacă au făceau parte dintre cei loviţi. Orice neutralitate a fost interzisă. Aşa numita „siguranţă colectivă", dăruia popoarelor doar siguranţa, de a fi tîrîţi în oricare război. N'aveau nici dreptul de a decide, de partea cărui beligerant să se alieze. Chiar dacă au fost nevoiţi să dea dreptate „agresorului", ei au trebuit totuşi să declare războiu acestuia. Principiul „neutralităţii păcii" cerea totalitatea războiului.

DE CE DECLARAŢIE DE RAZBOI IMPOTRIVA GERMANIEI ?

Pentru Anglia era mai importantă menţinerea aşa numitului „echilibru european" decât pedepsirea agresorului. Aceasta s'a dovedit la izbucnirea războiului din 1939. Prin mille de assasinate săvîrşite împotriva populaţiei germane din Polonia, ea a atacat întregul popor german în totalitatea sa. Această provocare nerăsplătită a fost trecută sub tăcere ca o chestiune cu totul internă a Poloniei. Nendoelnic Polonia a fost agresorul şi din punct de vedere tehnic, după cum dovedesc nenumăratele incidente dealungul frontierei. Cu toate acestea, declaraţia de războiu a Angliei nu s'a îndreptat asupra Poloniei ci împotriva Germaniei atacate.

Deoarece automatismul totalitar al „Ligii Naţiunilor" putea fi întrebuinţat numai împotriva unui agresor, Anglia s'a văzut nevoită, să silească puterile pe care voia să le arunce împotriva temutului echilibru german, de a intra în războiu fiecare în parte. Aceste încercări pentru extinderea teatrului de războiu eşuate, au rezultat din principiul echilibrului nu mai puţin totalitar, după care fiecare spor de greutate trebuia echivalat prin punerea în acţiune a unei contra-greutăţi, — indiferent, dacă în dosul acestor contra-greutăţi se află popoare, care poate nu doresc nimic mai arzător decât crearea unei mari puteri, responsabile în Europa, destul de puternică de a o scoate din roiul nedemn de echilibre engleze.

Sforţarea Angliei, de a extinde orice războiu european la o dimensiune totală, se exprimă sub forma naturală a felului conducerii sale de războiu, cât şi în alegerea mijloacelor de războiu. Englezul se gândeşte îndeosebi numai la ultima parte a concepţiei totalitare de războiu. După concepţia sa, războiul totalitar se îndreaptă împotriva totalităţii cetăţenilor din statul inamic, chiar—în contrast cu aşa numitul „drept al ginţilor", care dealtfel nici nu cunoaşte noţiunea poporului — împotriva cetăţenilor poporului inamic, chiar şi dacă sunt supuşii unui stat străin. În timpul războiului mondial Australia a internat în lagăre mii de germani, care posedau cetăţenia britanică.

„RAZBOIUL ECONOMIC"

Astfel înlăturarea diferenţei dintre armata unui stat şi a populaţiei sale paşnice este motivată din partea englezilor ca o desfăşurare în curs spre „războiul total", filndcă Anglia, ca putere maritimă, nu prea va fi în stare să producă o decisie numai prin singura putere a armelor. Dreptul de blocadă şi contrabandă, ca să nu spunem. Orice încercare de sabotaj a Angliei de a extinde ordinea dreptului ginţilor pe mare, poate fi concepută numai pe această noţiune totalitară de războiu. Aşa numitul „războiu economic" corespunde gândire afacerist anglo-iudaic mai curând ca acel cavalerism cu care Germania o dispreţuia din timpurile cele mai îndepărtate, din cauza războiului purtat împotriva femeilor şi copiilor".

De fapt felul atacului decide modalitatea de apărare. Totuşi poporul german nu şi-a însuşit concepţia engleză despre războiul total.

CULTIVAREA LOCURILOR VIRANE

Hotărîrea guvernului şi în special a d-lui general Sichitiu, de a se cultiva tot pământul, chiar şi locurile virane din Capitală şi din celelalte oraşe, precum şi sfaturile pentru cultivarea legumelor e. a., sunt desigur foarte bune şi ar trebui fără întîrziere traduse în fapte.

Dar, din nefericire, sunt şi piedici nenumărate care se opun: 1) lipsa de braţe şi animale de muncă; 2) impozitele excesive impuse cu care sunt apăsate locurile virane

Astfel, cine ar putea crede, că la un teren agricol de vreo 3 ha, depe şos. Oltenia din Capitală, pe lîngă impozitul agricol, proprietarul trebuie să plătească metri liniari la U. C. B. şi mai ales impozitul la valoarea locativă de 8% — la primărie, impozit foarte injust care apasă locurile virane din oraş chiar când pe ele nu se exercită nicăun comerţ sau industrie? Şi să se noteze, că acest impozit cu totul nedrept se ia la locurile virane, pe lîngă impozitul pe clădire la fisc, impozitele de salubritate: metri liniari şi apă neconsumată! şi chiar pompieri?!

Este nevoie de o bună administraţie (poliţie sau jandarmerie) şi de o justiţie cât mai necostitoare şi mai promptă, pentru a pedepsi fără întîrziere orice deschideri (eşiri, porţi) samavolnice pe locurile cultivate, orice tăceri cu pietorul sau vehiculele şi de asemenea orice lăsare liberă a păsărilor şi animalelor şi mai presus de orice furturile din holdă, — toate cele de mai sus, fiind astăzi sancţionate cu pedepse ridicole şi după trecere de 2—3 ani de zile... cu cheltuieli enorme.

Fără încetarea relelor de mai sus, intentiunea atât de lăudabilă a guvernului va rămânea numai un deziderat!

După bombardament

Un imobil incendiat pe o stradă londoneză

ROMA NOUĂ şi Olimpiada civilizaţiei

ROMA. — Cu toate piedicile pe care le pune în starea de război, lucrările pentru Expoziţia Universală dela Roma continuă în acelaş ritm, atît în zona unde va fi înălţată Olimpiada Civilizaţiei, cât şi în lungimea drumurilor care leagă acest nou cartier roman cu oraşul cu mare.

Lucrările pentru construirea mozoleului, care va fi axa transportuilor colective ale Romei, sunt foarte avansate.

Pe de altă parte întreaga activitate edilitară, publică şi particulară, este orientată acum definitiv spre noul cartier tar noua lege pentru legarea Romei cu Lido-ul ei a dat un puternic avînt acestor lucrări.

În sfîrşitul propriu zis al expoziţiei au fost terminate mai multe clădiri importante, printre care şi marea catedrală ce are ca hram pe Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel.

Amenajarea străzilor, a piejelor, a lacului, a parcurilor şi a grădinilor este aproape pe sfîrşite, iar zidul de centură al teatrului în aer liber este gata.

În zona expoziţiei se va internaţionaliza, în curînd, din iniţiativă publică şi particulară, un mare centru financiar al Romei Imperiale. (Bio).

FRANŢA -U. S. A. - ANGLIA

Reflexii pe marginea unor probleme de actualitate mondială

In al său „fireside talk" şi în cuvântarea ţinuta la începutul anului 1941, în faţa Congresului, preşedintele Statelor Unite, Franklin Delano Roosevelt a făcut un fel de dare de seamă politica, dar mai mult decât orice a făcut cunoscuta propria sa ţintă politică. Aceasta este, după cum se ştie de mult timp, de a da un ajutor cât mai mare englezilor. In ambele cuvântari preşedintele şi-a exprimat speranţa că Anglia va câştiga răsboiul şi că axa Roma-Berlin prelungită până la Tokio nu va isbuti în niciun caz să-şi îndeplinească scopurile dorite. Conform dozinţelor sale personale el a cerut industriilor americane militare şi economice un tempo rapid şi un sprijin mai puternic pentru Anglia, care luptă disperat pentru existenţa sa.

Dacă este însă situaţia de a putea să-şi exprime speranţe sau convingeri, nu reese deloc clar din cele două cuvântari. Mai degrabă s'a putut citi printre rânduri că ajutorul ideal şi material este atât de urgent pentruca Anglia este deja împinsă pe marginea unei catastrofe militare şi politice. Intr'un loc, Franklin Delano Roosevelt caracterizeaza chiar ca posibilă o invazie germană incununată de succes în insulele britanice. El a remarcat că Anglia nu mai este în niciun caz în stare să oţină prin proprile ei puteri o rezistenţă de durată mai lungă unui atac decisiv. A lăsat insă fără răspuns chestiunea dacă un ajutor activ şi total al Americii mai poate aduce salvarea în faţa acestei asemintăţari. Dimpotriva s-lăsat să se înţeleagă cu o uimitoare sinceritate necesitatea de a pune la vot atitudinea americană asupra prudenţii necesare, adică de a pune de acord în mod formal U. S. A. cu dorinţa poporului nord american de a rămâne în afara răsboiului european.

In timpul divulgării intenţiilor intervenţioniste, amiralul american Leahy se găsea deja în drum spre Franţa ca trimis special al preşedintelui Statelor Unite. Când cea de a doua cuvântare era rostită, el era deja la Vichy. Asupra scopului misiunii sale nu este nevoe să ne gândim prea mult. In privinţa Franţei, Franklin Delano Roosevelt şi-a exprimat de mult timp părerea că ea ero o componentă indispensabilă şi de mare valoare în frontul, pe care îl aruncase impotriva statelor totalitare şi că prăbuşirea ei şi eliminarea din rândurile combatanţilor au fost fatale în orice privinţă pentru cauza democraţiei. In legătura cu aceasta este nevoe numai să ne amintim că chiar în răsboiul mondial ar fi fost nespus de greu pentru Anglia singură să mobilizeze în favoarea ei votul poporului american, pe când i-a fost posibil să isbutească aceasta după participarea Franţei. Cu toate legăturile culturale şi de limbă atât de strânse, în marea opinie publică nordamericană se manifestă un foarte redus entuziasm pentru scopurile engleze. La amintirea urmărilor unei conflagraţii sângeroase şi ratate, ea le priveşte cu foarte multă neîncredere. In lupta pentru primul loc sub soare Anglia a fost şi este un competitor foarte puţin iubit.

Din contră, Franţa a dat în răsboiul american de independenţă sprijinul, care a ajutat poporului nord american să se elibereze de dominaţia engleză. Intr'o eu totul altă măsură se entuzia...mează straturile sociale americane pentru concepţiile franceze revoluţionare decât pentru Anglia conservatoare şi mândră de practica ei colonială. După răsboiul mondial un istoric nord american a spus odată că politica nord americană a rupt definitiv după matură chibzuinţă şi nu fără şovăeli, pedul către Anglia. Intrucât insă se manifestase entuziasm pentru intrarea în răsboiu, acesta ar fi înlăcărat diviziile americane pentru Franţa. Se desprinde din cuvântarea la radio a preşedintelui Statelor Unite ca un regret că de data aceasta desfăşurarea răsboiului mondial nu s'a mai repetat conform aşteptărilor iniţiale ale Angliei şi ale sale. Şi în această privinţă adversarul a isbutit să-şi impună legea lui.

Marea întrebare este acum dacă trimisul personal al lui Franklin Delano Roosevelt poate isbuti să roteească cârma franceză într'un fel, care ar corespunde scopurilor engleze şi celor personale ale sale. Din aceasta insă nu poate aştepta nici el insuşi prea mult. Franţa este politic şi militar în mâinile învingătorului său şi chiar economic depinde de ajutorul lui. Ea nu este în stare să întreprindă nicio acţiune, care ar amâna sau ar face imposibil un atac german decisiv asupra insulelor britanice.

Apare totuşi şi de drept îndoielnic că activitatea mareşalului Petain poate fi influenţată în această direcţie, după ce el a încercat nu fără energie să îndrepte spre alt drum problematica Franţei şi importanţa ei colonială. Măsurile pripite luate de Anglia, care au condus în special după luptele de la Oran, Dakar şi Libreville la o tensiune anglo-franceză au înrăutăţit extraordinar dacă nu au distrus complet perspectiva unei reintoarceri a Franţei către „antanta cordială". Nici chiar insărcinaţii domnului Franklin Delano Roosevelt nu vor isbuti să şteargă devastatoare impresie pe care a produs-o conducerii şi poporului din Franţa actuală, retragerea lipsită de glorie a englezilor din Flandra, în zilele de bătălii hotărîtoare pentru soarta Franţei după cum nu vor putea face să se uite ajutorul cu totul insuficient, pe care Franţa l-a primit din Anglia şi chiar din America în cursul acestui războiu.

In Marea Nordului

Vase germane în patrulare

INVIEREA
Săptămânal de politică şi cultură românească
Director, TOMA VLADESCU
Redacţia şi Administraţia
Bucureşti
Str. Popa Petre, 42 Et. II
Telefon: 2.33.55

IMPRIMERIILE „TIPARUL ROMANESC" S. A. Str. Sarindar Nr. 16 — Bucureşti.